

Tilastokeskus

Tekijä

Päiväys

N:o

VÄSE-työryhmä
Göran Strengell, pj.
Risto Kolari, siht.

21.06.1976

34

VÄESTÖSELVITYSTEN KOKONAISOHJELMA

VUOSILLE 1976 - 1980

Kelari

TILASTOKESKUS

Helsinki 5.4.1976

No. TK 76/384/74
Viite

Asia Työryhmän raportin hyväksyminen

Tilastokeskuksen 11.11.1974 asettama työryhmä, jonka tehtävänä on ollut laatia väestöselvitysten kokonaisuohjelma, antoi loppu-raporttinsa 15.11.1975. Tilastokeskus hyväksyy raportissa esitetyn väestöselvitysten laadintaohjelman tavoiteohjelmaksi kuitenkin siten, että se tulee vuosittain tarkistaa toiminta-suunnitelman laadinnan yhteydessä.

Ylijohtaja

Aaro Kenttä
Aaro Kenttä

Osastopäällikkö

Jorma Hyppölä
Jorma Hyppölä

Vastauksessa pyydetään vilitaamaan
kirjelmän numeroon ja päiväykseen

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
1. Johdanto	1
2. Väestöselvitysten nykytilanne	1
3. Väestöselvityksille asetettavat vaatimukset	2
3.1. Muodolliset vaatimukset	3
3.2. Tavoitteet ja tietojen tarve	3
3.3. Rajoitukset	3
4. Ehdotetun systeemin yleiskuvaus	4
5. Tietosisältö	4
5.1. Syöttötiedot	4
5.2. Tulostiedot	5
6. Väestöselvitysten tehtävät ja ajoitus	5
7. Yhteenvedo	7

LIITTEET:

1. Erityisselvitysten tehtävänmäärittely ja suoritus
2. Väestöselvitysten ajoitussuunnitelma ja resursien jakaantuminen 1975-80
3. Eräitä tärkeimpiä 1970-luvulla tehtyjä väestöselvityksiä ja tutkimuksia
4. Väestöselvitysten kokonaisuohjelmaa laativan työryhmän (VÄSE) asettaminen (11.11.1974)
5. Määrittelyvaiheen raportin hyväksyminen (18.02.1975)

1. Johdanto

Työryhmä, joka asetettiin 1974.11.11. väestöselvitysten kokonaisohjelman laatimista varten, esitti 1975.01.15. raportin määrittelyvaiheen tuloksista. Raportissa määriteltiin, mitä väestöselvityksiin on tähän mennessä kuulunut ja viitattiin myös yleissuunnitteluvaiheen tehtäviin.

Raportin johdosta esitetyt huomautukset ja ehdotukset, jotka koskivat osaksi väestöselvitysten määrittelyä ja osaksi yleissuunnitteluvaiheen tehtäviä, on jatkotyössä otettu huomioon siinä määrin, kuin se on työryhmän käsityksen mukaan ollut mahdollista.

Määrittelyvaiheen raportin tultua hyväksytyksi 1975.02.18. (liite 4) työryhmä aloitti yleissuunnitteluvaiheeseen kuuluvien tehtävien suorittamisen. Työryhmälle myönnettiin 1975.06.16. tehdyllä päätöksellä jatkoaikaa 1975.10.15. asti ja sen jälkeen 1975.10.14. tehdyllä päätöksellä lisäaikaa 1975.11.15. asti yleissuunnitteluvaiheen loppuun saattamiseksi. Myönnetyt lisäajan työryhmä on käyttänyt eri ratkaisuvaihtoehtojen selvittämiseen ja yleissuunnitelman täsmentämiseen, jolloin on jouduttu ottamaan huomioon väestöselvitysten erikoisluonne sekä toteutusvaiheeseen liittyvät ongelmat. Systemityön kannalta ehkä suurin vaikeus on ollut siinä, että väestöselvitykset eivät kokonaisuutena muodosta mitään kiinteätä järjestelmää.

Yleissuunnittelun loppuvaiheessa työryhmän puheenjohtajana on toiminut 1975.10.14. tehdyn päätöksen mukaisesti apulaisosastopäällikkö Göran Strengell.

2. Väestöselvitysten nykytilanne

Määrittelyvaiheen raportissa on jo esitetty suurpiirteisesti nykyjärjestelmän kuvaus, jonka mukaan väestöselvitykset kohdealueensa puolesta ja organisatorisesti kuuluvat väestötilastoon mutta eroavat varsinaisesta väestötilastosta tuotetun informaation jalostusasteen suhteen. Erona muuhun väestötilastoon verrattuna on lisäksi se, että väestöselvityksiin kuuluu aihepiirteiltään vaihtelevia erityisselvityksiä, joiden automatisoiminen ei yleensä ole mahdollista.

Väestöselvitysten vaatimat laskentatyöt on tähän mennessä suoritettu suurimmaksi osaksi käsin, mikä on ollut yhtenä syynä siihen, että tulosten julkaisemisessa on ollut huomattavia viiveitä. Tämän asiantilan korjaamiseksi olisi työryhmän mielestä määräaikaisselvitysten vaatimat laskentatyöt automatisoitava ja myös erityisselvityksiä laadittaessa pyrittävä käyttämään ATK:ta hyväksi sikäli, kuin se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Väestöennusteita on viime aikoina laadittu joka toinen vuosi, ja varsinaiset ennustelaskelmat on jo automatisoitu. Kuolleisuus- ja eloonjäämistauluja on tehty määrääkaisina jo useiden vuosikymmenien ajan, mutta aluekohtaisia laskelmia on vasta 60-luvulta. Tämä seikka on otettava huomioon laskentatöitä automatisoitaessa sisällyttämällä ohjelmaan myös läänikohtaiset laskelmat.

Nykyjärjestelmän kehittämisen kannalta on otettava tärkeänä seikkana huomioon väestötilastossa tapahtuva siirtyminen rekisteripohjaiseen menetelmään. Tämä avaa uusia mahdollisuuksia myös väestöselvityksille. Samalla kun perustilastojen tarjoama informaatio tulee olemaan entistä nopeammin käytettävänä, korostuu tietojärjestelmän systemaattisen kehittämisen tarve so. väestöselvitysten liittyminen väestötilaston kokonaisjärjestelmään.

Yllä esitetty näkökohta on tärkeä varsinkin erityisselvitysten kehittämisen kannalta. Erityisselvityksiä on aikaisemmin tehty enemmän tai vähemmän sattumanvaraisesti eri aihepiireistä. Suuremman systemaattisuuden aikaansaaminen on kuitenkin tarpeen, jotta erityisselvitykset voisivat palvella tehokkaasti tiedonkäyttäjiä. Lisäksi on pyrittävä työn entistä parempaan koordinointiin ottamalla huomioon myös muualla kuin tilastokeskuksessa tehdyt tai suunnitteilla olevat selvitykset.

3. Väestöselvityksille asetettavat vaatimukset

3.1. Muodolliset vaatimukset

Systeemille yleisesti asetettavat vaatimukset ovat johdettavissa tilastokeskusta koskevasta laista ja siihen liittyvästä asetuksesta sekä tilastokeskuksen työjärjestyksestä. Väestöselvitysten kehittämisestä sanotaan 1975.05.29. vahvistetussa Valtion tilastotoimen kehittämisohjelmassa (VATKO 1976-80, kohta 2.5.) luvun III väestöä koskevassa kohdassa:

"Tilastokeskus uudistaa väestönmuutos- ja väestönrakennetilastot käyttämällä hyväksi väestön keskusrekisteriä. Tilastokeskus laatii yhteistyössä taloudellisia ennusteita tekevien viranomais-ten kanssa vaihtoehtoisia taloudellisis-demografisia väestöennusteita ja kehittää muuttoliiketilastoa sekä syntyvyyttä, kuolevuutta sekä alueellisia väestönrakennetta koskevia selvityksiä."

Yksityiskohtaisemmin asia ilmaistaan kehitysohjelman liitteessä (kohta 2.5. Väestöselvitykset; Taustaa ja perustelut):

"Väestöselvityksinä laaditaan nykyään vuosittain hedelmällisyyslukuja, viisivuosittain kuolleisuus- ja eloonjäämistauluja sekä erilaisia suhdelukuja sisältäviä väestönmuutoskatsauksia. Näitä tarvitsevat esim. sosiaali- ja terveysministeriö, kunnat sekä seutukaavaliitot sekä myös tilastokeskus itse väestöennusteiden laadinnassa.

Väestöselvitysten puutteena on ollut se, että ne ovat suppea-alaisia ja että niiden valmistuminen on ollut hidasta.

Tilastokeskuksessa laaditaan suunnitelmia väestöselvitysten kokonaisohjelmaksi jolloin väestöselvityksiä laajennettaisiin ja laadittaisiin tiheämmin. Tavoitteena on vuonna 1976 aloittaa muutto-liikkeiden syitä selvittävän tilaston suunnittelu ja vuonna 1977 sen laatiminen."

Tietojen julkaisemisen suhteen on tilastokeskuksessa asetettu normiksi, että viive ei saisi olla vuotta pitempi ts. tiedot olisi saatava julkaistuksi tilastovuotta seuraavan vuoden aikana.

3.2. Tavoitteet ja tietojen tarve

Väestöselvitysten tavoitteita määriteltäessä on oltava selvillä niiden tarpeesta: millaisia selvityksiä tarvitaan, kuinka usein niitä on laadittava jne. Yhtenä väestöselvitysten tarkoituksena a priori on palvella väestöennusteiden laadintaa. Tämä merkitsee käytännössä sitä, että väestöselvityksiä käytetään apuna arvioitaessa ennusteen väestömuutoskomponenttien kehitystä tulevaisuudessa sekä selvitetäessä niiden alueellisia eroavuuksia. Väestöselvitysten tulisi lisäksi tarjota käyttökelpoista informaatiota yhteiskuntasuunnittelua, tutkimusta ja päätöksentekoa varten.

Tilastokeskuksella on väestöselvitysten laadinnan suhteen eräänlainen "monopoli-asema" siitä syystä, että eräät tärkeät aineistot ovat yksinomaan tilastokeskuksen käytettävissä. Aineistoista ei yleensä voida luovuttaa yksilötason tietoja ulkopuolisten käyttöön nykyisten salassapitosäännösten vuoksi. Tämä asettaa erityisiä vaatimuksia tilastokeskukselle väestöselvitysten laadinnassa, kun ulkopuoliset eivät voi ko. selvityksiä käytännössä laatia. Samasta syystä tulisi selvittää mahdollisuudet maksullisen tietopalvelun tehostamiseksi myös väestöselvitysten alueella.

Liitteessä 3 on esitetty luettelo maassamme viime vuosien aikana tehdyistä tärkeimmistä väestöselvityksistä ja tutkimuksista. Luettelo osoittaa, että vähiten tutkittuja alueita ovat viime aikoina olleet maassamuutto ja kuolleisuus, ja siksi niitä koskevia selvityksiä tarvitaan lähiaikoina eniten.

3.3. Rajoitukset

Yleisesti rajoittavina tekijöinä voidaan resurssien niukkuuden ohella mainita väestöselvitysten tavoitteet ja tarkoitus. Kokonaisohjelman lähtökohdaksi on asetettava periaate, että sattumanvaraisuutta tulee välttää kohdevalinnassa ja selvitykset on pyrittävä suunnittelemaan siten, että niiden tuloksena syntynyt informaatio muodostaisi mahdollisimman systemaattisen kokonaisuuden.

Käytännön tasolla rajoitukset ovat väestöselvityksissä jossain määrin erilaisia kuin perustilastojen tuotannossa. Väestöselvityksissä tarvittavat tiedot saadaan yleensä suoraan perustilastoista, eikä tietojen hankinta siten muodosta varsinaista ongelmaa esim. resurssien kannalta. Eri lähteistä koottavien tietojen yhdisteleminen saattaa kuitenkin eräissä tapauksissa olla työlästä ja aiheuttaa tavallista suurempia kustannuksia. Resurssien käyttöä harkittaessa on erityisselvitysten kohdalla otettava rajoittavana tekijänä huomioon se, ettei laskelmien suorittaminen ATK:n avulla ole tällöin aina tarkoituksenmukaista. Riittävän luotettavuustason saavuttaminen voi myös monesti olla ongelmana ja samalla rajoituksena.

4. Ehdotetun systeemin yleiskuvaus

Ehdotetun systeemin piiriin kuuluu eräitä määrääkaisselvityksiä (väestöennusteet, kuolleisuus- ja eloonjäämistaulut, väestömuutuskertotimet) ja erityisselvityksiä. Selvityksiä sanan varsinaisessa mielessä ovat lähinnä viimeksi mainitut, joskin myös ensiksi mainittuihin laskelmiin yleensä liittyy tuloksia koskevia kommentteja ja mahdollisesti suppeahkoja analyysseja.

Vaikka väestöennusteet eivät ole ehdottomasti määrääkaissia, niitä laaditaan kuitenkin toistuvasti. Kuten edellä on jo mainittu, ennusteita on viime aikoina laadittu joka toinen vuosi. Tuleeko ennusteiden laatiminen tapahtumaan jatkuvasti samanpituisin aikaväleihin, on kysymys, johon työryhmä on ottanut kantaa ainoastaan mahdollisesti, koska aikataulun laatiminen ennusteita varten on asia, joka liittyy ennusteiden seurantajärjestelmään ja edellyttää erillispäätösten tekoa.

Kuolleisuus- ja eloonjäämistaulujen vaatimat laskelmat ovat tyyppillisiä määrääkaissuorituksia. Ehdotuksen mukaan taulut lasketaan toisaalta viisivuotiskausittain laajemman ohjelman mukaan ja toisaalta tilastovuositain suppeampina.

Väestömuutuskertotimien laskeminen, joka sisältyy ohjelmaan uutena määrääkaistehtävänä, tapahtuu ATK:n avulla tilastovuositain. Yhteenvetoja laaditaan manuaalisesti.

Ymmärrettävistä syistä ATK ei sovellu erityisselvityksiin yhtä luontevasti kuin toistuviin laskelmiin. Eräissä tapauksissa kuitenkin ATK:n käyttö on välttämätöntä myös kertaselvityksissä. Näin on esim. silloin, kun perustiedot ovat yksilökohtaisia. Kutakin erityisselvitystä varten on myöhemmin laadittava täsmällisempi tutkimussuunnitelma.

5. Tietosisältö

Siirtyminen rekisteripohjaiseen tietojärjestelmään ei vaikuta väestöselvityksissä käytettävien tietojen sisältöön sinänsä. Selvitykset kohdistuvat kuten aikaisemminkin maassa asuvaan väestöön tai sitä vastaavaan väestörekisteripohjaiseen väestöön ja sen piirissä tapahtuneisiin muutoksiin. Väestörekisterikeskuksesta tiedot saadaan nauhoilla tilastokeskukseen, missä lasketaan perustilastoihin kuuluvat taulut ja suoritetaan väestöselvityksiin liittyvät laskelmat.

5.1. Syöttötiedot

Väestöselvitysten syöttötietoina tulevat olemaan ainakin pääasiassa vuosittain nauhoilta saatavat tiedot syntyneistä, kuolleista, muutaneista, siviilisäädyn muutoksista, kuolemansyistä, väkiluvuista ja perherakenteesta sekä lasten lukumääristä. Tiedot tarvitaan eri tapauksissa eri muuttujien (ikä, sukupuoli jne.) mukaan luokiteltuna, kuten määrittelyvaiheen raportissa on mainittu. Lisäksi on huomattava, ettei vanhemmista aineistoista saada kaikkia niitä syöttötietoja, jotka vastedes tullaan saamaan rekisteristä. Laskentayksikkönä väestöselvityksissä on yleensä henkilö. Perherakennetta koskevissa selvityksissä yksikkönä käytetään henkilön lisäksi perhettä.

Syöttötietoja voidaan hankkia muullakin kuin em. tavalla. Otanta- tutkimuksissa tiedot saadaan tilastokeskuksen haastatteliijaorganisaation (HORGa) kautta, ja lisäksi saattaa tulla kysymykseen erilaisista rekistereistä saatavien tietojen yhdistely.

5.2. Tulostiedot

Tulostietoina saadaan taulujen tai lukusarjojen muotoon järjestettyjä suhdelukuja, indeksejä tai yksinkertaisialukumääräsuureita. Esim. väestöennusteiden tärkeimmät tulosteet ovat väkilukutauluja samaan tapaan kuin perustilaston vastaavanlaisissa tauluissa, vaikka lukujen laskemisessa käytetyt menetelmät tällöin ovat erilaisia. Kuolleisuus- ja eloonjäämistauluston luvut sen sijaan ovat tietyin menetelmin laskettuja kertoimia tai indikaattoreita, jotka välittömästi kuvaavat hypoteettisia asiantiloja mutta joita voidaan käyttää apuvälineinä esim. ennusteiden laadinnassa ja kuolleisuutta koskevilla vertailevilla analyyseissa. Väestömuutoskertoimet puolestaan ovat todellisia asiantiloja kuvaavia yksikertaisia suhdelukuja muodostaen seurantajärjestelmän, jonka antamien viitteiden pohjalta voidaan suorittaa jatkolaskelmia ja tarkempia selvityksiä.

Yllä mainittujen toistuvien laskelmien tulosteet ovat joko pääasiassa tai pelkästään numeerisia, mistä syystä nimitys "laskelma" sopii niiden kohdalla määritteeksi. Erityisselvityksiin sen sijaan kuuluu asian luonteen mukaisesti numeeristen tulosteiden ohella myös analyyseja ja päätelmiä.

6. Väestöselvitykset ja niiden ajoitus

Alla olevassa on esitetty luettelomaisesti ehdotetut väestöselvitykset ja niiden ajoitus. Ohjelma on tehty pitämällä lähtökohtana niitä henkilöresursseja, jotka jo tällä hetkellä kuuluvat tai tulevat vuoden 1976 alusta lähtien kuulumaan väestöselvityksiin.

A. Määräaikaisselvitykset

A1 Kuolleisuus- ja eloonjäämistaulut tilastovuosittain koko maan osalta

Tähän kuuluvat laskelmat on suoritettu käsin tilastovuosilta 1971 ja 1972 (Tilastotiedotukset VÄ 1974:13 ja VÄ 1975:9) ja suoritetaan vielä samoin tilastovuodelta 1973, mutta tilastovuodesta 1974 alkaen laskenta tapahtuu ATK:n avulla. Tulostetaan ainakin toistaiseksi samat taulut kuin tilastovuosilta 1971 ja 1972.

A2 Kuolleisuus- ja eloonjäämistaulut 5-vuotiskausittain koko maan osalta ja lääneittäin

Viimeksi kuluneen 5-vuotiskauden (1966-70) taulut laskettiin käsin, mutta seuraavan 5-vuotiskauden (1971-75) osalta ja siitä eteen päin laskelmat suoritetaan ATK:n avulla. Tulostetaan toistaiseksi samat taulut kuin 5-vuotiskaudelta 1966-70 (SVT VI A: 134).

A3 Väestönmuutoskertoimet tilastovuosittain

Nämä kertoimet, jotka lasketaan kunnittain sukupuolen mukaan, ovat: yleinen hedelmällisyysluku, ikäkorjattu kuolleisuusluku, lähtömuuttokerroin, tulomuuttokerroin, nettomuuttokerroin, edellisiä vastaavat indeksiluvut, ikäryhmittäiset erikoishedelmällisyysluvut, bruttouusiutumisluku, nettouusiutumisluku, väestörakennekerroin A, väestörakennekerroin B ja väestörakennekerroin C.

Lisäksi lasketaan lääneittäin osittaiskuolemanvaaraluvut, kuolemansyyryhmittäin karkeata ikäluokitusta käyttäen.

Näistä on jo aikaisemmin ohjelmoitu ikäryhmittäiset erikoishedelmällisyysluvut, bruttouusiutumisluku ja nettouusiutumisluku. Muista kertoimista on eräitä aikaisemmin laskettu käsin. Laskelmat tullaan suorittamaan siten, että kaikista kertoimista saadaan tulosteet tilastovuodesta 1971 lähtien.

A4 Kunnittainen väestöennuste

Ennustelaskelmat suoritetaan kuten tähänkin asti kahden-kolmen vuoden välein, ellei toisin päätetä.

B.	Erityisselvitykset	Ajoitus
B1	Kuolleisuuden alueellinen jakaantuminen (valmistumassa)	- 1975
B2	Syntyvyyden alueelliset erot ja kehitys (valmistumassa)	- 1975
B3	Kuolemansyitä koskeva selvitys (käynnissä)	1975-76
B4	Väestölaskentätietojen 1960/70 vertailu	1975-76
B5	Kohorttikuolleisuutta koskeva selvitys	1976-77
B6	Ammatti, kuolleisuus ja kuolemansyyt (VL:1970)	1976-77
B7	Maassamuutto, Peräkkäismuutot (eri selvityksinä)	1976-80
B8	Kuntaryhmittelyn laatiminen	1966-77
B9	Katsaus väestönmuutoksiin 1966-75	1977-78
B10	Ennusteiden seuranta	1976-78
B11	Siirtolaisuusselvitys/HORGA	1978-79
B12	Vertailu: VL:1970/AET:1976	1977-79
B13	Syntyvyys/hedelmällisyys (kohorttitutkimus)	1979-80
B14	Multippelikuolemansyitä koskeva selvitys	1979-80
B15	Väkilukusarjojen korjaus	1978-79
B16	Siv.sääty- ja ruokak. ennuste	1977-79
B17	Ennustemenetelmien kehitt.	1977-78
B18	Väestötilasto: hist. sarjat	1979-80

Liitteessä 1 on määritelty erityisselvitysten tavoitteet ja suoritustapa, ja liitteessä 2 on esitetty kaikkien ohjelmaan kuuluvien selvitysten ajoitus ja resurssiarvio.

Erityisselvitysten osalta ajoitus suunnitelma on katsottava tavoiteohjelmaksi eikä varsinaiseksi toimintasuunnitelmaksi siitä edellä mainitusta syystä, että kutakin erityisselvitystä varten tarvittavan tarkemman toteutussuunnitelman laatiminen on tarkoituksenmukaisinta suorittaa erikseen myöhemmin. Tämä pitää paikkansa varsinkin luettelon loppupäässä olevien selvitysten suhteen, koska niiden kohdalla on otettava huomioon paitsi aikaisempien selvitysten toteutuksessa mahdollisesti syntyvät viiveet myöskin muut ennalta vaikeasti arvioitavat seikat, joiden johdosta ajoitusta ja ehkä kokonaisohjelman sisältöäkin joudutaan aikanaan tarkistamaan. Määräaikaishaskelmien osalta ajoitus suunnitelma kuitenkin on pyritty laatimaan siten, että se sopii toimintasuunnitelmaksi.

7. Yhteenveto

Ehdotetun kokonaisohjelman mukaan tullaan väestöselvityksinä suoritamaan toisaalta määräaikaisselvityksiä ja toisaalta kertatutkimuksen luonteisia erityisselvityksiä. Väestöennusteisiin kuuluvat ATK-laskelmat tullaan suorittamaan VTKK:ssa mutta muut laskelmat ja tehtävät tilastokeskuksessa.

Esitettyssä resurssiarviossa ei projektin kustannuksia ole määritelty erikseen, mutta ATK:n osalta ne näkyvät liitteestä 2, jonka mukaan ohjelmointityötä tulee vuosina 1975-76 yhteensä 5 kuukautta ja koneaikaa 9 tuntia. Projektiryhmän työstä johtuvat kulut, joita ei ole merkitty näkyviin, ovat arviolta 3 työkuukautta. Tällöin ovat kysymyksessä (yleis-) suunnitteluvaiheen kulut. Emmusteiden vaatimat resurssit on katsottu projektin ulkopuolelle jääviksi, samoin kaikki erityisselvityksiä varten arvioidut resurssit.

Käyttövaihe alkaa määräaikaisselvitysten osalta vuonna 1976 (ennusteiden osalta käyttövaiheeseen on siirrytty jo aikaisemmin), ja vuodesta 1977 lähtien suoritetaan kaikki tärkeimmät määräaikaishaskelmat ATK:n avulla. Käsien suoritetaan joitakin täydentäviä laskelmia. Erityisselvityksiä suoritetaan erillisinä hankkeina, joiden kohdalla resurssiarviossa ei ole tehty eroa suunnittelu- ja käyttövaiheen välillä.

ERITYISSELVITYSTEN TEHTÄVÄNMÄÄRITTELY JA SUORITUS

B1 Kuolleisuuden alueellinen jakaantuminen Suomessa 1961-72

- Tarkoitus:** Alueellisten kuolleisuuserojen ja -trendien selvittäminen sekä läänini- että kuntatasolla, jolloin samalla on pyrittävä selvittämään kuolleisuustason riippuvuutta eräistä sosiaalekonomisista taustatekijöistä (tulotaso, elinkeinorakenne, kielisuhteet jne.).
- Aineistot:** Toisaalta väestötilaston tiedot kuolleista ja väkiluvuista kohdeperiodin eri vuosilta, jolloin laskentayksikkönä on henkilö; tiedot sukupuolen mukaan.
Toisaalta kuntakohtaiset tiedot elinkeinorakenteesta vuosilta 1960 ja 1970, samoin kuntakohtaiset tiedot tulotasosta ja muuttoalttiudesta vuodelta 1971 sekä kielisuhteista v. 1970.
- Suoritustapa:** Selvitykseen kuuluvat laskelmat suoritettiin manuaalisesti. Julkaisu valmistuu v. 1975 joulukuussa, TK/tutkimuksia N:o 33.
- Resurssitarve:** Suunnittelu ja analyysit vv. 1974-75 10 kk
Laskentatyö vv. 1974-75 15 "

B2 Syntyvyyden alueelliset erot

- Tarkoitus:** - kuvata syntyvyyden kehitystä vuodesta 1880 lähtien koko maassa erilaisten tunnuslukujen avulla
- selvittää alueellisten erojen kehitys ja suuruus läänitasolla ja 1960- luvulta lähtien kunnittain
- kuvat eräiden demografisten muuttujien kuten ikä- ja sukupuolirakenteen, avioliittoisuuden ja muuttoliikkeen vaikutusta syntyvyyteen
- Aineistot:** Käytettävissä olevat tilastot, erikoishedelmällisyysluvut vuosilta 1963, 1970, 1971 ja 1972 (laskettu tätä varten)
- Suoritustapa:** Aineistojen käsittely ja laskenta suoritetaan manuaalisesti.
- Resurssitarve:** Suunnittelu ja analysointi (vv. 1975-1976) 10 kk
Laskenta vv. 1975-1976 4 "

B3 Kuolleisuus ja kuolemansyyt ikä- ja ammattiryhmittäin 1970-72

- Tarkoitus: Alustavan informaation hankkiminen ko. aiheesta myöhemmin suoritettavia tarkempia selvityksiä varten.
- Aineistot: Väestötilaston tiedot kuolleista kuolemansyyn, iän, sukupuolen ja ammatin mukaan osaksi lääneittäin vuosilta 1970-72 sekä näitä vastaavasti laskelmissa tarvittavat tiedot väkiluvuista.
- Suoritustapa: Laskelmat suoritetaan manuaalisesti.
Satunnaisvirheen pienentämiseksi laskelmat suoritetaan käyttämällä karkeata ikäryhmitystä (pääasiassa 10-vuotisikäryhmitys). Kuolemansyiden osalta käytetään pääluokkia tai korkeintaan 2-numerotasoa, samoin ammatin osalta. Eräiden tiettyjen kuolemansyiden osalta suoritetaan täydentävä selvitys käyttämällä yksityiskohtaisempaa luokitusta.
Laskelmat ja analyysit saadaan suoritetuksi vuoden 1976 alkuun mennessä, ja tulosten julkaiseminen tapahtuu vuoden 1976 aikana.
- Resurssiarvio: Suunnittelu ja analyysit 1975-76 5 kk
Laskentatyö 1975-76 13 "

B4 Vertailu VL 1960/VL 1970

- Tarkoitus: Kuvata laskentojen välillä tapahtunutta liikkuvuutta yksilötasolla esim.
elinkeinoon
ammatin
sosiaaliaseman
ammattiaseman
asumistason
asuinalueen suhteen. Lisäksi voidaan selvittää niitä yhteyksiä, jotka vallitsevat vanhempien elinkeinoon ja sosiaaliaseman ja lasten ammatinvalinnan ja tulevan sosiaaliaseman välillä.
- Aineistot: Vuoden 1960 väestölaskennasta on poimittu 20 000 hengen suuruinen otos, joka on koodattu VL 1970:n koodein uudelleen ja nämä henkilöt on poimittu henkilötunnuksen avulla VL 1970 aineistosta.
- Suoritustapa: Aineiston käsittely ja taulujen laadinta suoritetaan atk:lla.
Tulosten perusteella laaditaan raportti.
- Resurssitarve: Suunnittelu ja tulosten analysointi 1975-76 5 kk
Laskenta 1975-76 3 "

ATK-suunnittelu } 1975-76
Ohjelmointi }
Koneaika } 1975-76 1.5 "
20 tunt.

B5 Kohorttikuoolleisuus sukupuolen mukaan

- Tarkoitus:** Ensi sijassa pyritään selvittämään kuolleisuuden ja iän välistä riippuvuutta yleensä. Lisäksi tehtävään kuuluu kohorttien välinen vertailu sekä tulosten vertailu tavanomaisin menetelmin suoritettuihin kuolleisuuslaskelmiin.
- Aineistot:** Väestötilaston tiedot kuolleista ikä- ja syntymävuoden sekä sukupuolen mukaan koko maan osalta tilastovuosittain vv. 1878-1975. Vastaavia väkilukuja, joita ei saada varhaisemmilta vuosilta tilastovuosittain, korjataan, mikäli laskelmien suorittaminen niin edellyttää.
- Suoritustapa:** Laskelmat suoritetaan manuaalisesti. Pistokokeena suoritettu alustava selvitys viittaa siihen, että on ensin suoritettava aineistoa koskeva selvitys, minkä jälkeen voidaan suorittaa varsinaiset kohorttikohtaiset kuolleisuutta koskevat laskelmat. Tuloksena saatujen kuolleisuus- ja eloonjäämislukujen nojalla tehdään päätelmiä kuolleisuuden ikärakenteesta ja kuolleisuustason muuttumisesta.
- Resurssitarve:** Suunnittelu ja analyysit 13 kk
Laskentatyö 18 "

B6 Ammatti, kuolleisuus ja kuolemansyyt

- Tarkoitus:** Pyritään selvittämään työn ja siihen liittyvien tekijöiden vaikutusta kuolleisuuteen. Työhön liittyvinä selittävinä tekijöinä käytetään erityisesti ammattia, elinkeinoa, ammattiasemaa jms. muuttujia. Kuolleisuutta tarkastellaan kuolemansyyden mukaan alueittain.
- Aineistot:** Vuoden 1970 väestölaskennan tiedosto ja vuosien 1971-75 kuolemansyysaineistot. Iän suhteen tarkastellaan vain v. 1955 ja sitä ennen syntyneitä.
- Suoritustapa:** Tietojen yhdistely ja aineiston käsittely suoritetaan ATK:n avulla. Tulosteina saatavat konetaulut laaditaan eri muuttujien (ikä, sukupuoli jne.) mukaan alueittain. Amatit (3-numeroinen koodi) ryhmitellään mahdollisimman homogeenisiin ryhmiin, suurin piirtein koodin 2-numerotasoa vastaavasti. Kuolemansyyt ryhmitellään samoin mahdollisimman homogeenisiin ryhmiin (2 numeron tarkkuudella). Analyysien suunnittelussa voidaan käyttää apuna selvityksen B3 antamia viitteitä. Tulosten perusteella laaditaan raportti.
- Resurssitarve:** Suunnittelu ja analyysit 10 kk
Laskentatyö 10 "
ATK-suunnittelu 1 "
Ohjelmointi 2 "
Koneaika 10 tunt.

B7 Selvitys maassamuutosta

- Työn tarkoitus:
- kuvata maan sisäisen muuttoliikkeen kehitystä alueittain
 - kuvata muuttajien ikä- ja sukupuolirakennetta
 - kuvata poikkileikkaustilanteissa 1971 ja 1976 muuttaneiden rakenne yksityiskohtaisemmin VL 1970:n ja AET 1976:n tietojen avulla.
- Aineistot:
- käytettävissä olevat muuttoliiketilastot
 - vuoden 1971 muuttaneiden ja VL 1970 yhdistelyssä saadut tilastotiedot
 - lisäksi olisi muodostettava vuonna 1976 muuttaneista ja AET 1976:sta yhdistelytiedosto samalla tavalla kuin vuonna 1971 muuttaneille tehtiin.
- Suoritustapa:
- Vuoden 1976 ja AET 1976 tietojen yhdistely suoritetaan atk:lla. Konetaulut voidaan laatia samoilla ohjelmilla kuin vuoden 1971 muuttaneille. Muilta osin työ suoritetaan manuaalisesti käytettävissä olevien tietojen avulla.
- Resurssitarve:
Suunnittelu ja tulosten analysointi	13 kk
Laskenta	12 "
Atk-suunnittelu	3 "
Ohjelmointi	
Koneaika	10 tunt.

B8 Kuntaryhmittely

- Tarkoitus:
- Tutkitaan mahdollisuutta ryhmitellä kunnat suuremmiksi alueellisiksi kokonaisuuksiksi, jolloin erilaisten tunnuslukujen samoin kuin ennusteidenkin laskenta saataisiin luotettavammaksi. Samassa yhteydessä olisi kuitenkin ratkaistava miten voitaisiin ryhmittelystä huolimatta saada esim. ennusteen mukaiset väkiluvut tulostetuksi kunnittain.
- Aineistot:
- Käytettävissä olevat tilastot
- Suoritustapa:
- Selvitystyö tehdään manuaalisesti, kuntien yhdistely voidaan suorittaa atk:lla.
- Resurssitarve:
Suunnittelu ja analysointi	4 kk
Laskenta	2 "

B9 Katsaus väestönmuutoksiin 1966-75

Tarkoitus: Jatketaan sarjassa SVT VI A julkaistuja katsauksia, joista viimeksi on ilmestynyt "Katsaus väestönmuutoksiin vuosina 1951-65" (SVT VI A: 128) ja joita täydentää Maailman väestövuoden johdosta julkaistu Suomea koskeva raportti "Katsaus Suomen väestönkehitykseen" (Tilastollisia tiedonantoja N:o 54).

Aineistot: Väestötilaston tiedot väkiluvuista ja väestönmuutoksista (syntyvyys, kuolevuus, muuttoliike/siirtolaisuus ja siviilisäädyn muutokset) vuosilta 1966-75.

Suoritustapa: Tietojen kokoaminen yhteenvedojen muotoon ja myöskin tarvittavat laskelmat suoritetaan pääasiassa käsin. Tuloksena saatavat taulut laaditaan koko maan osalta tärkeimpien demografisten muuttujien (ikä ja sukupuoli) mukaan. Aluekohtaiset yhteenvedot laaditaan suppeampina. Tiedot julkaistaan em. SVT:n sarjassa.

Resurssitarve: Suunnittelu ja analyysit 8.5 kk
Laskentatyö jms. 12 "

B10 Ennusteiden seuranta

Tarkoitus: Ennusteiden luotettavuuden parantamiseksi selvitetään tilastokeskuksen aikaisempien ennusteiden osuvuutta väestönmuutoskomponentteittain, ikäryhmittäin ja alueittain. Tutkitaan ainakin muutamien alueiden (esim. kuntien) osalta miksi ennusteen olettamukset eivät ole osuneet oikeaan.

Aineistot: Käytettävissä olevat ennusteet

Suoritustapa: Työ tehdään kokonaan manuaalisesti

Resurssitarve: Suunnittelu ja tulosten analysointi 6 kk
Laskenta 5 "

B11 Siirtolaisuuden ja maassamuuton syitä koskeva selvitys

Tarkoitus: Selvittää HORGAn avulla haastatteluin maassamuuton ja siirtolaisuuden syitä. Samassa yhteydessä voidaan selvittää perättäistä muuttoliikettä ts. muuttoreittejä.

Aineistot: Poimitaan väestönmuutosaineistosta riittävän suuruinen otos (esim. 1 000 henkeä).

Suoritustapa: Muuttaneita haastatellaan HORGAA hyväksi käyttäen. Kerättävä tietoa-aineisto käsitellään atk:lla.

Resurssitarve: Suunnittelu ja tulosten analysointi 14 kk
Laskenta 12 "
Atk-suunnittelu 3 "
Ohjelmointi
Koneaika 8 tunt.

B12 Vertailu VL 1970/AET 1976

Tarkoitus: Sama kuin Vertailu VL 1960/VL 1970 (ks. B4).

Aineistot: Yhdistetään VL 1970 aineistosta erikseen päätettävän suuruinen joukko AET 1976 aineistoon.

Suoritustapa: Yhdistettyaineistosta laaditaan ATK:lla konetauluja samaan tapaan kuin Vertailussa VL 1960/VL 1970.

Resurssitarve: Suunnittelu ja tulosten analysointi 5 kk
Laskenta 3 "
Atk-suunnittelu 3 "
Ohjelmointi
Koneaika 30 tunt.

B13 Syntyvyys- ja hedelmällisyys kohorteittain

Tarkoitus: - kuvataan syntyvyyden/hedelmällisyyden kehitystä kohorteittain
- selvitetään eräiden muuttujien vaikutusta hedelmällisyyteen esim. avioliittoisuus, vanhempien koulutustaso, tulotaso, ammatti jne.

Aineistot: Käytettävissä olevat tilastotiedot

Suoritustapa: Aineistojen käsittely ja laskenta suoritetaan manuaalisesti

Resurssitarve: Suunnittelu ja tulosten analysointi 13 kk
Laskenta 15 "

B14 Multippelikuolemansyyt

Tarkoitus: Pyritään selvittämään, missä määrin eri kuolemansyyt esiintyvät samanaikaisesti ja miten kuolleisuus selittyy niiden sekä tärkeimpien demografisten muuttujien (ikä, sukupuoli) avulla.

Aineistot: Kuolemansyytilastosta saatavat tiedot kuolleista multippelikuolemansyiden mukaan ja vastaavasti laskelmissa tarvittavat tiedot väkiluvuista siitä lähtien, kun multippelikuolemansyyt tilastoidaan (suunnitelman mukaan tilastovuodesta 1976 lähtien).

Suoritustapa: Analyyseja varten tarvittavat jakautumataulut tulostetaan ATK:n avulla, mutta jatkolaskelmat suoritetaan käsin. Käytetään karkeata ikäluokitusta ja kuolemansyiden osalta 2-numerotason luokitusta. Analyysien suunnittelussa käytetään hyväksi selvityksen B3 antamia viitteitä. Tuloksista laaditaan raportti.

Resurssiarvio: Suunnittelu ja analyysit 10 kk
Laskentatyö 8 "
Atk-suunnittelu 1 "
Koneaika 4 tunt.

B15 Väkilukukorjaus 1971-76

- Tarkoitus:** Siirtyminen VRK-pohjaiseen väkilukujen laskentajärjestelmään todennäköisesti tilastovuodesta 1977 lähtien saattaa vaatia väkilukujen oikaisemista sitä edeltävien tilastovuosien osalta. Sitä varten on suunniteltava korjausmenetelmä, jonka avulla siirtymävuoden väkilukua ja v. 1970 väestölaskennan väkilukua perustana käyttäen korjataan ko. välivuosien väkiluvut. Siirtymävuodesta eteenpäin väkiluvuksi valitaan rekisteriväkiluku.
- Aineistot:** Tilastovuosien 1971, 1972, ..., väkiluvut eri demografisten muuttujien (ikä, syntymävuosi, sukupuoli, siviilisääty) mukaan koko maan osalta ja alueittain.
- Suoritustapa:** Korjausmenetelmään on sisällytettävä riittävät reunaehdot:
- kokonaisväkilukujen aikasarjat realistisia
- osaryhmien väliset lukumääräsuhteet mahdollisimman todenmukaisia
- väkiluvut kohorttikohtaisesti realistisia
- tilastovuositteiset väkilukutaulut täsmäytettävä
Alustavat laskelmat suoritetaan käsin, mutta varsinainen korjausmenettely tehdään ATK:n avulla. Tuloksena saatavat korjatut väkilukutiedot julkaistaan.
Selvityksen lopullinen ajoitus riippuu em. siirtymäajankohdasta.
- Resurssitarve:**
Suunnittelu ja analyysit	13 kk
Laskentatyö	11 "
ATK-suunnittelu	2 "
Koneaika	5 tunt.

B16 Siviilisääty- ja ruokakuntaennuste

- Tarkoitus:** Laatia koko väestöä koskeva siviilisääty- ja ruokakuntaennuste, joka perustuu kunnittaiseen väestöennusteeseen. Ruokakuntaennustetta tarvittaisiin esim. asuntotuotannon suunnittelussa.
- Aineistot:** Käytettävissä olevat siviilisääty- ja ruokakuntatilastot ja väestöennusteet.
- Suoritustapa:** Koko väestön osalta ennuste voitaisiin laskea manuaalisesti, mutta jos ennuste lasketaan alueittain, mikä olisi esim. asuntotuotannon kannalta tärkeää tuli ennustetta varten kehittää atk-systeemi.
- Resurssitarve:**
Suunnittelu ja analysointi	12 kk
Laskenta	15 "

B17 Ennustemenetelmien kehittäminen

Tarkoitus: - kehittää ennustementelmä luotettavammaksi ja joustavammaksi
 - tutkia mahdollisuuksia ottaa huomioon taloudellisia tekijöitä
 muuttoliikettä ennustettaessa
 - verrata nykyistä ennustemenetelmää muissa Pohjoismaissa käytet-
 täviin menetelmiin.

Aineisto: Käytettävissä olevat tilastot ja kirjallisuus

Suoritustapa: Kehittelytyö suoritetaan manuaalisesti, mutta joitakin koneajoja
voitaisiin tehdä VTKK:ssa.

Resurssitarve: Suunnittelu ja analysointi 8 kk
 Laskelmat 10 "

B18 Historiallinen väkiluku- ja väestömuutostilasto

Tarkoitus: - koota väkiluku- ja väestömuutostilastot niin pitkältä ajalta
 kuin mahdollista samaan julkaisuun (vuodesta 1750)
 - kuvata väkiluvun laskemisessa ja väestömuutosten tilastoinnis-
 sa tapahtuneet muutokset
 - julkaista tilastokeskuksessa käytettävissä olevista väkiluku-
 ja väestömuutostauluista luettelo.

Aineistot: Käytettävissä olevat tilastotiedot

Suoritustapa: Työ tehdään kokonaan manuaalisesti

Resurssitarve: Suunnittelu ja analysointi 12 kk
 Laskenta 12 "

Väestöselvitysten
ajoitussuunnitelma
ja resurssien jaka-
minen 1975-80

SA = suunnitt./analyysit, työ-kk
L = laskentatyö jms., "
A-Su = ATK-suunn., "
K-Su = Koneaika: suunn.v., tunt.
A-Kä = ATK-ohj. käyttöv., työ-kk
K-Kä = koneaika: käyttöv., tunt.
J = julk., sivum./painos, kpl

Teht./osateht.		1975	1976	1977	1978	1979	1980	Huom.
A1	SA	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	Julk. vain yht. veto; päätt. eriks.
	L	1	-					
Kuoll. ja el.j. tau- lut, 1-v.kaus.	A-Su	2	1					
	K-Su	2	1					
	A-Kä	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
	K-Kä	-	1	1	1	1	1	
	J	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	
A2	SA	1	1	1				
	L		-	-				
Kuoll. ja el.j. tau- lut, 5-v. kaus.	A-Su		1	-				
	K-Su		4	-				
	A-Kä		-	0,5				
	K-Kä		-	3				
	J			30/500				
A3	SA	1	1	1	1	1	1	
	L		1	1	1	1	1	
Vä-muut. kertoimet	A-Su		1					
	K-Su		2					
	A-Kä		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
	K-Kä		1	1	1	1	1	
A4	SA	4		3	4	3	4	
	L	3		2	2	3	3	
Väestöen- nusteet	A-Su	2		2	1	2	1	
	K-Su	-		-	-	-	-	
	A-Kä	3		3	2	3	2	
	K-Kä	50		10	50	10	50	
	J	80/1000			100/1000		100/1000	
B1	SA	3						
	L	5						
Alueell.kuoll.	J	85/400						
B2	SA	10						
	L	4						
Alueell. syntyv.	J	100/600						
B3	SA	4	1					
	L	11	2					
Kuol.syyt.	J		80/400					
B4	SA	1	4					
	L		3					
VL-vert. 1960/70	A-Su	0,5	1					
	K-Su	10	10					
	J		100/400					

Teht./osateht.		1975	1976	1977	1978	1979	1980	Huom.
B5	SA L		6,5 9	6,5 9				
Koh.kuoll.	J			80/400				
B6	SA L		6 7	4 3				
Amm./kuoll. (VL-70)	A-Su K-Su J		1 2	2 8				
				100/400				
B7	SA L		7 7	3 4	3 3			2 erill. selvitystä
Maassa- Muutto	A-Su K-Su J		- -	2 2	1 8			
			100/400		80/400			
B8	SA L		4 2					Julk. muussa yht.
Kuntaryhm.	J							
B9	SA L		4 2	4,5 10				
Kats, vä-muut.	J			80/400				
B10	SA L		3 3	3 3				Julk. mahd.
Enn.seur.	J							
B11	SA L					8 8	6 6	
Siirtol. (HORGA)	A-Su K-Su J					3 8		
							100/400	
B12	SA L			2 1	3 2			
VL-vert. (70/AET-76)	A-Su K-Su J				3 30			
					80/400			
B13	SA L					4 4	9 11	
Koh.hedelm.	J						80/400	
B14	SA L					5.5 4	4.5 4	
Multippeli- kuol.syyt	A-Su K-Su J					0.5 2	0.5 2	
							80/400	
B15	SA L				9 5	4 6		
Väkiluku- korj. 1971-	A-Su K-Su J					2 5	Julk. mahd.	

Teht./osateht.		1975	1976	1977	1978	1979	1980	Huom.
B16	SA			2	5	5		Julk. mahd.
	L			5	5	5		
Ennuste/ss:rk	J					80/1000		
B17	SA			4	4			
	L			4	6			
Enn.menet.	J							
B18	SA				3	9		Julk. mahd.
	L				3	9		
Vä-til./sarj.						800/500		
Yhteensä								
	SA	26	35	35	35	35	35	
	L	25	35	35	35	35	35	

ERÄITÄ TÄRKEIMPIÄ 1970-LUVULLA TEHTYJÄ VÄESTÖSELVITYKSIÄ JA TUTKIMUKSIA

1. Syntyvyys/hedelmällisyys

- J. Lindgren, Suomalaisen syntyvyyden kehityskuva, 1975
 P. Myrskylä, Syntyvyystutkimus, valmistuu v. 1975 aikana
 M. Nieminen, Tutkimus lasten lukumäärästä, 1972

2. Kuolevuus/kuolemansyyt

- A. Bolander, A Comparative Study of Mortality in four Nordic Countries 1966-68, SCB 1971
 R. Kolari, Kuolleisuuden alueellinen jakaantuminen Suomessa 1961-72, valmistuu v. 1975 aikana
 K. Leppo,
 J. Lindgren,
 M. Ritamies, Mortality trends in Finland in the 1960's, 1971
 T. Valkonen, Elintaso, kaupungistuminen ja alueelliset kuolleisuuserot Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa, 1975

3. Muuttoliike/siirtolaisuus

- T. Bergman, Maastamuutto ja työvoimapolitiikka, TTT 1974
 C. Edgren, Suomalaisen siirtolaistyövoiman rakenne ja taloudellinen asema Ruotsissa, ETLA 1974
 C. Edgren ja R. Wiman, Suomalainen siirtolaistyövoima Ruotsissa vuonna 1972, ETLA 1973
 N. Häggström, Regionala och demografiska aspekter på flyttningsrörelserna mellan Finland och Sverige, åren 1968-70, 1972
 K. Mikkola, Maassamuutto ja pohjoismainen muuttoliike vuonna 1970, TK Tutkimuksia N:o 22, 1973
 K. Mikkola, Ruotsissa vuosina 1946-70 ansiotyössä ollut suomalaisväestö, TK Tutkimuksia N:o 25, 1973
 R. Wiman, Työvoiman kansainvälisen muuttoliikkeen mekanismi, ETLA 1975

Lisäksi mm.: Työvoimaministeriön siirtolaisuustutkimuksia

Helsinki 11.11.1974

No
Viite

TK/76/384.74

Asia Väestöselvitysten kokonaisohjelmaa
laativan työryhmän (VASE) asettaminen

Väestöselvitysten avulla pyritään saamaan selville erilaisissa demografisissa muutostapahtumissa havaittuja vaihteluita. Väestöselvitysten avulla etsitään tutkittavasta aineistosta yhdenmukaisuuksia, joita voidaan esimerkiksi kuvata jollakin suhdelluulla, indikaattorilla, jakaumalla, trendillä tms.

Väestöselvitysten perustietoina käytetään vuosittain laadittavia väkiluku- ja väestömuutostilastoja, kuolemansyytilastoa sekä joka kymmenes vuosi pidettäviä väestölaskentoja. Näitä perustietoja hyväksikäyttäen laaditaan mm. erityistarkoituksiin soveltuvia tutkimusluonteisia selvityksiä ja katsauksia. Tähän asti on väestöselvitysten tärkeimpiä tuotteina ollut viisivuosittain laadittavat kuolleisuus- ja eloonjäämistaulut sekä erilaiset väestömuutoskatsaukset.

Kokonaisohjelman laatiminen edellyttää väestöselvityksiin kuuluvien tehtävien entistä täsmällisempää määrittelyä. Sitä varten on selvitettävä, mitä tavoitteita yleensä väestöselvityksille on asetettava, mikä on niiden suhde toisaalta väestöennusteisiin, kehitteillä olevaan SSDS-järjestelmään (erityisesti demografiseen osajärjestelmään) ja toisaalta muualla kuin Tilastokeskuksessa suoritettaviin väestötutkimuksiin. Lisäksi on selvitettävä millä tavoin tehtäväalueet on väestöselvitysten ja väestöennusteiden piirissä jaettava. On ilmeistä, että väestöselvitysten ja -tutkimusten tarve tulee kasvamaan sitä mukaa kuin suunnittelun osuus yhteiskunnassa lisääntyy. Sen vuoksi on lisäresurssien tarve väestöselvityksissä otettava vakavasti huomioon.

Vastauksessa pyydetään viittamaan kirjelmän numeroon ja päiväkseen

Tilastokeskuksen vuodesta 1971 lähtien käytössä ollut henkilörekisteri sekä vuoden 1975 alusta käyttöön tuleva Väestörekisterikeskuksen henkilörekisteri tarjoavat entistä laajempia mahdollisuuksia erilaisten väestöselvitysten tekemiseen, mutta niiden ohella voidaan jo olemassa olevia tilastoaineistoja käyttää jalostetun informaation tuottamiseen. Tätä silmällä pitäen on suoritettava tarvekartoitus pyrkimällä selvittämään, mitä aihepiirejä koskevia tietoja tarvitaan, missä muodossa ja kuinka usein. Samalla on tutkittava, millä tavoin ATK:n entistä tehokkaampi hyväksikäyttö on mahdollista.

Edellä esitettyjen näkökohtien pohjalta asetetaan työryhmä, jonka tehtävänä on laatia ehdotus väestöselvityksiä koskevaa kokonaisohjelmaa varten. Työryhmän tulee esittää projektin lähtökohtien määrittely 15.1.1975 mennessä.

Kysymyksessä olevasta projektista käytetään nimeä VÄSE-projekti ja sen kustannuspaikka on VÄ 4.

Työryhmän puheenjohtajaksi määrätään suunnittelija Mauri Nieminen ja muiksi jäseniksi aktuaari Risto Kolari (siht.), yliaktuaari Pasi Markelin sekä aktuaari Pekka Myrskylä.

Ylijohtaja

Aaro Kenttä
Aaro Kenttä

Osastopäällikkö

Jorma Hyppölä
Jorma Hyppölä

Jakelu

Työryhmään määrätty

Ylijohtaja

Osastopäälliköt

Strengell

Leppo

Helsinki 18.2.1975

No
Viite

TK/76/384.74.

Asia VÄSE-projektin suunnitteluvaihe

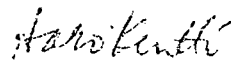
Tilastokeskus hyväksyy VÄSE-projektin määrittelyvaiheen raportin jatkotyön pohjaksi. Raportista annetut lausunnot tulee jatkotyössä ottaa huomioon.

Yleissuunnitelma on laadittava 30.6.1975 mennessä.

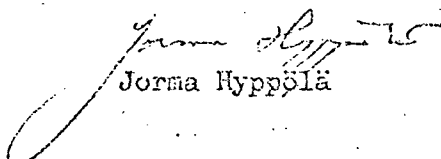
Työryhmään määrätään uudeksi jäseneksi pääsuunnittelija Kauko Rekonen.

Vastauksessa pyydetään viittamaan kirjelman numeroon ja päiväykseen

Ylijohtaja

Aaro Kenttä

Osastopäällikkö

Jorma Hyppölä